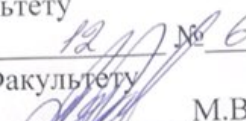


МІНІСТЕРСТВО ФІНАНСІВ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ПОДАТКОВИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Факультет фінансів та цифрових технологій
Кафедра публічних фінансів

Затверджено
Вченою радою Факультету
протокол від «18» _____ № 6
Голова Вченої ради Факультету
 М.В. РЯБОКІНЬ

Методичні рекомендації до проведення семінарських (практичних) занять
з навчальної дисципліни
«Фінанси підприємств»
для підготовки здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня
денної та заочної форми навчання
Галузь знань 07 «Управління та адміністрування»
Спеціальність 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»
Освітня програма: «Фінанси, банківська справа та страхування»
Статус дисципліни: обов'язкова

Ірпінь 2021.

Методичні рекомендації до проведення семінарських (практичних) занять з навчальної дисципліни «Фінанси підприємств» складена на основі робочої програми навчальної дисципліни «Фінанси підприємств», затвердженої науково-методичною радою університету 19 листопада 2021, протокол №9.

Укладач:
кафедри публічних фінансів



Л.П. Довгань, доцент, к.е.н., доцент

М.Д. Бедринець, доцент, к.е.н., доцент
кафедри публічних фінансів

Рецензенти:

Т.А. Коляда, доцент, к.е.н., доцент
кафедри публічних фінансів

Л.В. Діденко, доцент, к.е.н., доцент
доцент кафедри фінансових ринків та технологій

Методичні рекомендації до проведення семінарських (практичних) занять з навчальної дисципліни «Фінанси підприємств» розглянуто та схвалено кафедрою публічних фінансів, протокол від 03.12.2021 № 9.

В.о. завідувача кафедри:



Т.А. Коляда, доцент, к.е.н.

ЗМІСТ

1. Передмова.....	4
2. Ціль та мета.....	5
3. Пояснення за розділами та темами, або до окремих питань навчальної дисципліни чи курсу.....	5
4. Тема 1. Основи фінансів підприємств.....	5
5. Тема 2. Організація грошових розрахунків підприємств.....	6
6. Тема 3. Грошові надходження підприємств.....	8
7. Тема 4. Формування і розподіл прибутку.....	10
8. Тема 5. Оподаткування підприємств.....	12
9. Тема 6. Обігові кошти.....	14
10. Тема 7. Кредитування підприємств.....	16
11. Тема 8. Фінансове забезпечення відтворення основних фондів.....	17
12. Тема 9. Оцінювання фінансового стану підприємства.....	19
13. Тема 10. Фінансове планування на підприємствах.....	21
14. Тема 11. Фінансова санація підприємств.....	23
15. Завдання для поглибленого курсу.....	25
16. Рекомендована література.....	28

1. ПЕРЕДМОВА

Фінанси підприємств є невід'ємною складовою фінансових систем всіх країн світу. Особливості їх організації та розвитку свідчать про рівень економічної стабільності держави, ефективність внутрішньої фінансової політики. Навчальний курс з дисципліни «Фінанси підприємств» спрямований на розкриття суті та змісту фінансів підприємницьких структур, складу фондів фінансових ресурсів та визначення впливу фінансів підприємств на розвиток економічних процесів у державі.

Предметом дисципліни є система економічних, грошових відносин, що виникають в процесі формування і розподілу грошових надходжень, створення і використання грошових фондів підприємств.

Міжпредметні зв'язки Дисципліна базується на основі вивчення наступних курсів: «Фінанси, гроші і кредит: гроші і кредит», «Фінанси, гроші і кредит: фінанси», «Мікроекономіка», «Макроекономіка». Вивчення дисципліни стане теоретичною основою для: «Менеджмент і адміністрування: операційний менеджмент», «Державне та регіональне управління» .

У результаті вивчення дисципліни студенти повинні

знати :

- основними напрямками діяльності підприємства у сучасних умовах;
- формуванням програми виробництва продукції та її реалізації виходячи з маркетингового аналізу ринку;
- визначенням складових ресурсного потенціалу підприємства та шляхів його ефективного використання;
- системою техніко-економічних показників, що характеризують господарсько-виробничу діяльність підприємства;

вміти:

- розрахувати поточні витрати підприємства з урахуванням їх складу у цілому та окремих виробів та послуг;
- розрахувати доходи й прибутки від різних напрямів його діяльності, а також і їх відносні показники;
- визначити планові величини собівартості та доходів зі застосуванням прийомів аналізу;
- оцінити ефективність інвестиційних та інноваційних заходів та їх вплив на показники діяльності підприємства, також підвищення його конкурентоспроможності продукції.

Методичні вказівки до проведення семінарських занять розроблені з метою вивчення теоретичних основ формування фінансів підприємств в Україні та набуття практичного досвіду у сфері аналізу їх фінансово – господарської діяльності.

Плани семінарських занять складено в тематичній послідовності згідно з програмою курсу «Фінанси підприємств».

У процесі підготовки до семінарського заняття студент набуває навичок щодо роботи з інформаційними джерелами: опрацьовує конспект лекцій, статті у періодичних наукових виданнях, досліджує зміни у законодавстві; формує професійний понятійний апарат та вміння застосовувати його у практичній діяльності.

Тестові завдання розроблені з наступних тем:

Тема 1. Основи фінансів підприємств.

Тема 2. Організація грошових розрахунків підприємств

Тема 3. Грошові надходження підприємств

Тема 4. Формування і розподіл прибутку

Тема 5. Оподаткування підприємств

Тема 6. Обігові кошти

Тема 7. Кредитування підприємств

Тема 8. Фінансове забезпечення відтворення основних засобів

Тема 9. Оцінювання фінансового стану підприємств

Тема 10. Фінансове планування на підприємствах

Тема 11. Фінансова санація підприємств

2. ЦІЛЬ ТА МЕТА

Головно **метою** вивчення дисципліни «Фінанси підприємств» є оволодіння студентами теоретичними та практичними навиками щодо формування та організації фінансів підприємницьких структур, визначення їх ролі у розвитку держави; поглиблення знань та навичок студентів у процесі реалізації фінансово – господарської діяльності підприємства; забезпечення умов для засвоєння студентами теоретичних знань та вміння застосовувати їх на практичному досвіді у сфері фінансів підприємств.

Основним **цілями** навчальної дисципліни є розкрити зміст і роль фінансів підприємств у розвитку фінансової системи України; оволодіти теоретичними та практичними навиками у сфері аналізу фінансово – економічних процесів, які відбуваються у сфері виробництва; привернути увагу студентів до проблеми функціонування фінансів підприємницьких структур в Україні на шляху до Євроінтеграції.

3. ПОЯСНЕННЯ ЗА РОЗДІЛАМИ ТА ТЕМАМИ, АБО ДО ОКРЕМИХ ПИТАНЬ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ТЕМА 1. ОСНОВИ ФІНАНСІВ ПІДПРИЄМСТВ СЕМІНАРСЬКЕ ЗАНЯТТЯ 1

Питання для усного опитування

1. Суть і функції фінансів підприємств.
2. Фонди грошових та фінансових ресурсів.
3. Класифікація фінансових ресурсів підприємства.
4. Основи організації фінансів підприємств.
5. Фінансова діяльність та зміст фінансової роботи.

Теми доповідей

1. Особливості організації фінансів підприємств різних організаційно – правових форм.
2. Зміст та завдання управління фінансами підприємств.
3. Фінансовий механізм підприємства.

Завдання для тестування з теми

1. Управління фінансами на підприємствах та в організаціях здійснюють:

- 1) Міністерство фінансів.
- 2) Державне казначейство.
- 3) Фінансові відділи та служби підприємств, установ, організацій.
- 4) Національний банк.

2. Фінанси підприємств як економічна категорія найбільш повно розкриваються у визначенні як:

- 1) кошти на поточному рахунку в банку, що використовуються на потреби економічного і соціального розвитку підприємств;
- 2) грошові ресурси, вкладені в основні фонди;
- 3) сукупність грошових відносин, пов'язаних з утворенням, розподілом (перерозподілом) і використанням грошових доходів і власного капіталу;
- 4) гроші в касі.

3. Функціями фінансів підприємств є:

- 1) емісійна і нагромаджувальна;
- 2) фіскальна, розподільча, регулююча;

- 3) контрольна, економічна, стимулююча;
- 4) формування грошових доходів і власного капіталу, використання грошових доходів і власного капіталу, контрольна.

4. Принципами організації фінансів підприємств є:

- 1) господарський (комерційний) розрахунок;
- 2) фінансове планування і прогнозування;
- 3) створення фінансових резервів;
- 4) усі перераховані (1-3) принципи.

5. Господарський (комерційний) розрахунок - це:

- 1) форма розрахунків за товари, роботи і послуги;
- 2) метод господарювання;
- 3) форма ринкових відносин;

6. Принципами господарського (комерційного) розрахунку є:

- 1) самоокупність і самофінансування;
- 2) господарсько-оперативна самостійність;
- 3) матеріальна зацікавленість, економічна відповідальність, грошовий контроль;
- 4) усі перераховані (1-3) принципи.

7. Фінансові ресурси - це:

- 1) власний капітал, додатковий і резервний капітал;
- 2) власний капітал;
- 3) власний капітал і довгострокові зобов'язання;
- 4) власний капітал і поточні зобов'язання.

8. Фінансову роботу на підприємстві здійснюють:

- 1) провідні фахівці;
- 2) бухгалтерія підприємства;
- 3) фінансовий відділ підприємства;
- 4) керівники підприємства.

9. Нерозподілений прибуток підприємства відноситься до:

- 1) власного капіталу підприємства;
- 2) набутих фінансових ресурсів;
- 3) залучених фінансових активів;
- 4) позикових ресурсів підприємства.

10. До складу нематеріальних активів включають:

- 1) будівлі та споруди;
- 2) готівку на банківських рахунках;
- 3) патенти, ноу – хау, ліцензії;
- 4) устаткування та передавальні пристрої.

Рекомендована література: [1, 3, 4, 7, 8, 15, 35]

ТЕМА 2. ОРГАНІЗАЦІЯ ГРОШОВИХ РОЗРАХУНКІВ ПІДПРИЄМСТВ

СЕМІНАРСЬКЕ ЗАНЯТТЯ

Питання для усного опитування

1. Сутність грошового обороту і системи розрахунків на підприємстві.
2. Способи і форми безготівкових розрахунків і платіжні документи.
3. Порядок оформлення розрахункових документів.

4. Вплив розрахунково-платіжної дисципліни на ефективність господарської діяльності підприємства.
5. Види банківських рахунків і порядок їх відкриття.

Теми доповідей

1. Особливості застосування векселів у грошових розрахунках на сучасному етапі економічного розвитку.
2. Принципи і порядок проведення безготівкових розрахунків в господарському обороті України.

Завдання для тестування з теми

1. Аваль – це:

- 1) Переказний вексель.
- 2) Вексельне доручення.
- 3) Передаточний надпис на векселі.
- 4) Додатковий лист до векселя.

2. Під безготівковими грошовими розрахунками розуміють:

- 1) безготівкові платежі одних підприємств іншим;
- 2) форму грошових розрахунків без залучення грошей;
- 3) бартерні операції;
- 4) грошовий обіг, що виникає у взаємовідносинах підприємств з фінансово-кредитною системою.

3. Який рахунок у банку першочергово відкриває підприємство як юридична особа і суб'єкт господарювання?

- 1) бюджетний;
- 2) депозитний;
- 3) поточний;
- 4) кредитний.

4. Перевагами непокритого акредитива в порівнянні з покритим для платника є:

- 1) можливість вільного маневрування коштами на поточному рахунку до моменту оплати документів за акредитивом;
- 2) економія витрат в разі достатності коштів на поточному рахунку для оплати документів за акредитивом;
- 3) відсутність потреби в депонуванні коштів;
- 4) всі попередні відповіді.

5. Розрахунки чеками являють собою:

- 1) використання розрахункового документа, що містить письмове доручення власника рахунку банку-емітенту сплатити певну суму грошей чекодержателю;
- 2) розрахунковий документ, який є письмовим дорученням клієнта банку, що його обслуговує, на перерахування визначеної суми коштів з його рахунку;
- 3) документ, за яким один банк доручає іншому здійснити за рахунок спеціально заброньованих для цього коштів оплату товарно-транспортних документів за відвантажені товари чи надані послуги або виплатити пред'явникові певну суму грошей;
- 4) письмове боргове зобов'язання, яке дає його власнику право вимагати від боржника вказану в ньому суму платежу після закінчення встановленого строку.

6. Під векселем як формою розрахунків розуміють:

- 1) грошовий документ, що містить письмове розпорядження власника рахунку банку сплатити певну суму грошей його пред'явникові;

- 2) письмове боргове зобов'язання, яке дає його власнику право вимагати від боржника вказану в ньому суму платежу після закінчення встановленого строку;
- 3) розрахунковий документ, який є письмово оформленим дорученням клієнта банку, що його обслуговує, на перерахування визначеної суми коштів зі свого рахунку;
- 4) документ, за яким один банк доручає іншому здійснити за рахунок спеціально заброньованих для цього коштів оплату товарно-транспортних документів за відвантажені товари чи надані послуги або виплатити пред'явникові певну суму грошей.

7. Розрахунки платіжними дорученнями являють собою:

- 1) форму безготівкових розрахунків з використанням акредитивів;
- 2) письмове розпорядження власника рахунку банку про перерахування відповідної суми грошей з його рахунку на рахунок одержувача коштів у тому чи іншому банку;
- 3) використання комбінованого розрахункового документа, який складається із двох частин: вимоги підприємства-постачальника і доручення покупця;
- 4) форму розрахунків, при якій банк-емітент за дорученням свого клієнта зобов'язаний виконати платіж стосовно третьої особи і надати повноваження іншому банку.

8. Акредитив як форма розрахунків - це:

- 1) договір, що містить зобов'язання банку-емітента за дорученням заявника акредитива виконати платіж на користь бенефіціара;
- 2) грошовий документ, що містить письмове розпорядження власника рахунку банківі сплатити певну суму грошей його пред'явникові;
- 3) письмове боргове зобов'язання, яке дає його власнику право вимагати від боржника вказану в ньому суму платежу після закінчення встановленого строку;
- 4) здійснення платежів з використанням розрахункового документа, за як один банк доручає іншому здійснити оплату товарно-транспортних документів за відвантажені товари і послуги за рахунок спеціально заброньованих для цього коштів або кредиту банку.

9. Підприємства можуть відкривати рахунки в банках:

- 1) лише в національній валюті;
- 2) лише в іноземній валюті;
- 3) в іноземній та національній валюті без обмеження їх кількості;
- 4) у національній та іноземній валюті відповідно до законодавства.

10. У процесі розрахунку переказним векселем, фінансові відносини виникають між:

- 1) двома сторонами;
- 2) між трьома сторонами;
- 3) правильною відповіді не має;
- 4) кількість учасників не обмежена.

Рекомендована література: [1, 3, 4, 7, 8, 16]

ТЕМА 3. ГРОШОВІ НАДХОДЖЕННЯ ПІДПРИЄМСТВ

СЕМІНАРСЬКЕ ЗАНЯТТЯ 3

Питання для усного опитування

1. Характеристика та склад грошових надходжень підприємства.
2. Фактори, які впливають на обсяг виручки від реалізації – основне джерело грошових надходжень підприємства.
3. Планування виручки від реалізації продукції (основної діяльності).
4. Методи планування виручки від реалізації продукції (основної діяльності).
5. Формування валового і чистого доходу.
6. Доходи підприємства від операційної діяльності.

7. Доходи підприємства від фінансових операцій та іншої звичайної діяльності.
8. Оперативний контроль за надходженням виручки від реалізації.

Теми доповідей

1. Структура грошових надходжень підприємств.
2. Виручка як основне джерело формування доходів підприємства.
3. Структура ціни продукції.

Завдання для тестування з теми

1. Фінансова діяльність підприємства – це...

1. придбання та реалізація тих необоротних активів, а також тих фінансових інвестицій, які не є складовою частиною еквівалентів грошових коштів;
2. операція, яка відрізняється від звичайної діяльності підприємства, та не очікується, що вона повторюватиметься періодично або в кожному наступному звітному періоді;
3. основна діяльність підприємства, а також ті види діяльності, які не є інвестиційною чи фінансовою діяльністю;
4. вірної відповіді немає.

2. Звичайна діяльність підприємства – це...

1. операція, яка відрізняється від звичайної діяльності підприємства, та не очікується, що вона повторюватиметься періодично або в кожному наступному звітному періоді;
2. будь-яка основна діяльність підприємства, а також операції, що забезпечують основну діяльність або виникають внаслідок її проведення. Події такої діяльності прогножуються і передбачаються повторюватись в наступних періодах;
3. вірної відповіді немає;
4. діяльність підприємства, пов'язана з форс-мажорними обставинами.

3. Основна діяльність підприємства – це...

1. діяльність підприємства, яка впливає на структуру капіталу, тобто призводить до змін розміру і складу власного та позикового капіталу підприємства;
2. вірної відповіді немає;
3. діяльність, яка включає операції, що передбачені статутом підприємства, пов'язані з виробництвом або реалізацією продукції (товарів, робіт, послуг) і повинні забезпечувати основну частку його доходу;
4. придбання та реалізація тих необоротних активів, а також тих фінансових інвестицій, які не є складовою частиною еквівалентів грошових коштів.

4. Еквіваленти грошових коштів – це...

1. короткострокові високоліквідні фінансові інвестиції, які вільно конвертуються у певні суми грошових коштів і які характеризуються незначним ризиком зміни вартості (казначейські векселі, депозитні сертифікати тощо);
2. інвестиції з терміном погашення до одного року, вони можуть бути вільно реалізовані в будь-який момент;
3. інвестиції, термін погашення яких перевищує один рік, а також інвестиції, які не можуть бути вільно реалізовані в будь-який момент;
4. вірної відповіді немає.

5. Фіксовані ціни – це...

1. ціни, які встановлюються на всі види продукції, товарів і послуг, за виключенням тих, по яким здійснюється державне регулювання цін і тарифів, вони формуються залежно від попиту та пропозиції без обмеження розміру прибутку;
2. це ціни, ріст яких обмежується шляхом введення граничного рівня рентабельності в процентах до собівартості або граничного рівня торгових націнок в процентах до оптово-відпускної ціни;

3. ціни, які встановлюються спеціальними постановами уряду або рішеннями регіональних органів самоврядування на окремі види продукції, послуг, які мають особливе соціальне значення;
4. вірної відповіді немає.

6. Надходження від розміщення акцій та інших операцій, що призводять до збільшення власного капіталу – це...

1. операційна діяльність;
2. інвестиційна діяльність;
3. вірної відповіді немає;
4. фінансова діяльність.

7. Надходження від реалізації іноземної валюти – це...

1. вірної відповіді немає;
2. операційна діяльність;
3. фінансова діяльність;
4. інвестиційна діяльність.

8. Надходження від реалізації акцій, боргових зобов'язань інших підприємств, часток у капіталі інших підприємств – це...

1. фінансова діяльність;
2. вірної відповіді немає;
3. операційна діяльність;
4. інвестиційна діяльність.

9. Відпускна ціна підакцизної продукції включає...

1. $c/v + п + АП + ПДВ + оптова\ націнка + торгова\ націнка$;
2. $c/v + п$;
3. вірної відповіді немає;
4. $c/v + п + АП + ПДВ$.

10. Роздрібна ціна включає...

1. $c/v + п + АП + ПДВ + оптова\ націнка + торгова\ націнка$;
2. $c/v + п$;
3. $c/v + п + АП + ПДВ$;
4. вірної відповіді немає.

Рекомендована література: [2, 3, 4, 5, 14, 36]

ТЕМА 4. ФОРМУВАННЯ І РОЗПОДІЛ ПРИБУТКУ

СЕМІНАРСЬКЕ ЗАНЯТТЯ

Питання для усного опитування

1. Формування прибутку підприємства.
2. Прибуток від реалізації продукції, його формування та методи розрахунку.
3. Сутність і методи обчислення рентабельності.
4. Розподіл і використання прибутку.

Теми доповідей

1. Класифікація доходів підприємницьких структур за джерелами формування.
2. Загальна характеристика звіту про фінансові результати.
3. Платежі з прибутку підприємства до державного бюджету.

Завдання для тестування з теми

1. Розрахунок прибутку від реалізації продукції економічним методом здійснюється:

1. по кожному виду продукції, що випускається;
2. по видам продукції, що вперше випускаються;
3. по порівняній та непорівняній продукції;
4. на підставі випуску продукції за попередній період.

2. Рентабельність підприємства (капіталу) – це ...

1. відношення вартості ОФ до вартості виробленої продукції;
 2. відношення вартості ОФ до середньоспискової чисельності ПВП;
 3. відношення прибутку від усіх видів діяльності до оподаткування до вартості активів підприємства, помножене на 100%;
- відношення вартості виготовленої продукції до вартості ОФ.

3. Знайдіть правильне визначення чистого прибутку підприємства

1. прибуток від звичайної діяльності після оподаткування;
2. прибуток від реалізації продукції;
3. прибуток, що залишився в розпорядженні підприємства після його використання для погашення банківського кредиту;
4. прибуток, що залишився в розпорядженні підприємства після сплати штрафів за рахунок прибутку;
5. прибуток, отриманий у формі дивідендів.

4. Знайдіть правильне визначення економічної сутності рентабельності

1. абсолютна сума отриманого прибутку від усіх видів діяльності до оподаткування;
2. абсолютна сума отриманого валового прибутку;
3. рівень дохідності підприємства;
4. перевищення виручки від реалізації продукції над її собівартістю;
5. сума фінансових ресурсів підприємства, що забезпечують його виробничо-господарську діяльність.

5. Прибуток (збиток) від операційної діяльності визначається...

1. як алгебраїчна сума валового прибутку (збитку), інших операційних доходів, адміністративних витрат, витрат на збут;
2. як алгебраїчна сума валового прибутку (збитку), інших операційних доходів, адміністративних витрат, витрат на збут, інших операційних витрат;
3. вірної відповіді немає;
4. як алгебраїчна сума валового прибутку(збитку), інших операційних доходів, адміністративних витрат, витрат на збут, доходів від участі в капіталі;
5. як алгебраїчна сума валового прибутку (збитку), інших операційних доходів, адміністративних витрат, витрат на збут, доходів від участі в капіталі, інших фінансових доходів.

6. Прибуток підприємства від усіх видів діяльності до оподаткування визначається...

1. як алгебраїчна сума прибутку (збитку) від звичайної діяльності до оподаткування, надзвичайних доходів, надзвичайних витрат; вірної відповіді немає;
2. як алгебраїчна сума прибутку (збитку) від звичайної діяльності після оподаткування, надзвичайних доходів, надзвичайних витрат;
3. як алгебраїчна сума прибутку (збитку) від звичайної діяльності до оподаткування, інших фінансових доходів, фінансових витрат, надзвичайних доходів, надзвичайних витрат;
4. як алгебраїчна сума прибутку (збитку) від звичайної діяльності до оподаткування, доходів від участі в капіталі, надзвичайних доходів, надзвичайних витрат.

7. Назвіть показники, які необхідно використати за умови планування прибутку на основі затрат на гривню продукції:

1. обсяг товарної продукції в оптових цінах;
2. прибуток в одній гривні продукції (у копійках);
3. коефіцієнт переводу копійок у гривні;
4. обсяг готової продукції на складі;
5. вірної відповіді немає.

8. Назвіть елементи доходів від операційної діяльності:

1. дохід від операційної курсової різниці;
2. дохід від реалізації інших оборотних активів (крім фінансових інвестицій);
3. дохід від оперативної оренди (лізингу);
4. дохід від реалізації необоротних активів;
5. дохід (виручка) від реалізації продукції, товарів, робіт, послуг;
6. дохід від інвестицій в асоційовані підприємства.

9. Назвіть показники, які необхідно використати для обчислення рентабельності продукції:

1. прибуток від усіх видів діяльності до оподаткування;
2. повна собівартість реалізованої продукції;
3. прибуток від реалізації продукції (основної діяльності);
4. чистий прибуток;
5. виробнича собівартість продукції.

10. Сума одержаних підприємством штрафів за порушення іншими підприємствами умов договору поставок сировини і матеріалів – це...

1. інші доходи;
2. інші операційні доходи;
3. вірної відповіді немає;
4. доходи від участі в капіталі;
5. інші фінансові доходи.

Рекомендована література: [1, 3, 4, 10, 24, 34]

ТЕМА 5. ОПОДАТКУВАННЯ ПІДПРИЄМСТВ

СЕМІНАРСЬКЕ ЗАНЯТТЯ 6

Питання для усного опитування

1. Система оподаткування підприємств
2. Непрямі податки
3. Прямі податки
4. Майнові податки та платежі за ресурси
5. Збори для формування державних цільових фондів
6. Місцеві податки і збори

Теми доповідей

1. Вплив податку на прибуток на формування доходів підприємств.
2. Вплив непрямих податків на формування доходів підприємства.
3. Структура податкового навантаження підприємств в Україні.

Завдання для тестування з теми

1. Які фактори впливають на термін сплати акцизного податку з підакцизних товарів, вироблених на митній території України?

1. величина акцизного податку в ціні продукції;
2. умови реалізації підакцизної продукції;
3. вид підакцизного товару;
4. рентабельність продукції;
5. загальна сума акцизного податку, що її сплачує платник податку.

2. Назвіть об'єкт оподаткування для обчислення акцизного податку на основі використання специфічних ставок?

1. собівартість продукції;
2. ціна виробника (оптова ціна);
3. ціна виробника + акцизний збір;
4. ціна виробника + ПДВ;
5. ціна виробника + акцизний збір + ПДВ.

3. Об'єктом для визначення відрахувань на обов'язкове державне пенсійне страхування є...

1. балансовий прибуток підприємства;
2. фонд споживання;
3. основна і додаткова заробітна плата;
4. сума нарахованих дивідендів;
5. витрати на оплату праці, які оподатковуються податком на доходи фізичних осіб.

4. Джерела сплати податку на прибуток — це...

1. собівартість продукції;
2. валовий прибуток;
3. чистий прибуток;
4. виручка від реалізації продукції;
5. податковий кредит.

5. Назвіть показники, які будуть використані для обчислення суми податку на прибуток.

1. валовий прибуток;
2. чистий прибуток;
3. сума інших витрат звітного податкового періоду;
4. сума доходів звітного податкового періоду;
5. сума собівартості реалізованих товарів, виконаних робіт, наданих послуг звітного податкового періоду.

6. Назвіть об'єкт оподаткування для обчислення ПДВ на вироблену продукцію.

1. собівартість продукції;
2. оптова ціна продукції;
3. відпускна ціна, включаючи акцизний збір;
4. відпускна ціна, включаючи акцизний збір і ПДВ;
5. прибуток від реалізації продукції.

7. До місцевих зборів належать:

1. Туристичний збір;
2. Збір за місця для паркування транспортних засобів;
3. Збір за провадження деяких видів підприємницької діяльності;
4. Збір за спеціальне використання природних ресурсів;
5. Збір за забруднення навколишнього природного середовища;
6. Вірної відповіді не має.

8. Об'єктом оподаткування прибутку підприємства є:

1. величина валового доходу підприємства за мінусом валових витрат і амортизаційних відрахувань;
2. величина доходів, зменшена на суму собівартості реалізованих товарів, виконаних робіт, наданих послуг та суми інших витрат;
3. величина прибутку від звичайної діяльності до оподаткування;
4. величина прибутку від звичайної діяльності після оподаткування;
5. величина чистого прибутку.

9. Адвалерне мито – це...

1. мито, яке нараховується у відсотках до митної вартості товарів та інших предметів, які обкладаються митом;
2. мито, яке нараховується у встановленому грошовому розмірі на одиницю товарів та інших предметів, які обкладаються митом;
3. об'єднує обидва види митного обкладення, наведених у пункті 1 і пункті 2;
4. вірної відповіді немає.

10. Назвіть операції, які звільнені від оподаткування ПДВ:

1. постачання продуктів дитячого харчування та товарів дитячого асортименту для немовлят за переліком, затвердженими Кабінетом Міністрів України;
2. передача майна орендодавця, що є резидентом, у користування орендарю згідно з умовами договору оренди та його повернення орендодавцю після закінчення дії договору;
3. постачання (передплати) періодичних видань друкованих засобів масової інформації та книжок, учнівських зошитів, підручників та навчальних посібників вітчизняного виробництва;
4. надання послуг із страхування і перестрахування;
5. обіг валютних цінностей, банківських металів, банкнот та монет НБУ, випуск, обіг та погашення білетів державних лотерей, виплата грошових вигащів, грошових призів і грошових винагород;
6. постачання лікарських засобів, дозволених для виробництва і застосування в Україні та внесених до Державного реєстру лікарських засобів (у тому числі аптечними закладами), а також виробів медичного призначення за переліком, затвердженим Кабміном України.

Рекомендована література: [1, 3, 7, 8, 23]

ТЕМА 6. ОБІГОВІ КОШТИ**СЕМІНАРСЬКЕ ЗАНЯТТЯ 7,8****Питання для усного опитування**

1. Оборотні кошти підприємства, їх склад, структура і класифікація.
2. Нормування оборотних коштів.
3. Показники стану та ефективності використання оборотних коштів.

Теми доповідей

1. Контроль за використанням оборотних активів.
2. Питання вдосконалення організації оборотних активів.
3. Використання банківських кредитів для формування оборотних коштів.

Завдання для тестування з теми**1. Оборотні кошти підприємства — це...**

1. Гроші в касі підприємства, на розрахункових і валютних рахунках, у розрахунках.
2. Кошти, авансовані у виробничі оборотні фонди та фонди обігу.
3. Оборотні активи.

4. Предмети праці.

2. Оборотні виробничі фонди — це...

1. Оборотні кошти у виробництві.
2. Оборотні кошти у виробництві та готовій продукції.
3. Оборотні кошти у виробничих запасах.
4. Оборотні кошти у виробничих запасах та у виробництві.

3. Яка частина оборотних коштів обслуговує сферу обігу?

1. Готова продукція на складі.
2. Готова продукція, грошові засоби й кошти в розрахунках.
3. Грошові засоби на рахунках у банках і касі, у розрахунках, дебіторська заборгованість.
4. Готова продукція, що відвантажена.

4. Принципи організації оборотних коштів — це...

1. Самостійність у розпорядженні та управлінні оборотними коштами.
2. Визначення планової потреби в оборотних коштах та їх розміщення за окремими елементами й підрозділами.
3. Коригування розрахункових і чинних нормативів з урахуванням вимог господарювання, що постійно змінюються.
4. Наявність раціональної системи фінансування оборотних коштів.
5. Контроль за раціональним розміщенням і використанням оборотних коштів.

5. Відповідно до чого здійснюється планування оборотних коштів?

1. До кошторисів витрат на виробництво і невиробничі потреби.
2. До виробничої програми.
3. До бізнес-плану.
4. До обсягу реалізації продукції.

6. Які оборотні фонди слід віднести до нормованих?

1. Оборотні виробничі фонди.
2. Виробничі запаси.
3. Фонди обігу.
4. Оборотні виробничі фонди й готову продукцію.

7. За допомогою яких показників можна визначити потребу підприємства в сировині, матеріалах, покупних напівфабрикатах?

1. Одноденних витрат конкретних видів сировини, матеріалів, розрахованих за виробничою собівартістю IV кв. планового року.
2. Собівартості одиниці продукції.
3. Норм запасу в днях конкретних видів сировини, матеріалів.
4. Обсягу реалізації продукції в плановому році.

8. За допомогою яких показників можна визначити потребу підприємств у оборотних коштах у незавершеному виробництві?

1. Тривалість виробничого циклу.
2. Кількість продукції, що випускається. :
3. Одноденні витрати в незавершеному виробництві за планом IV кв. за виробничою собівартістю.
4. Коефіцієнт наростання витрат.

9. Які показники необхідні для нормування оборотних коштів у запасах готової продукції?

1. Норма запасу оборотних коштів щодо готової продукції.

2. Одноденний випуск продукції в IV кв. планового року за виробничою собівартістю.
3. Середні залишки оборотних коштів на початок планового року.
4. Випуск товарної продукції в плановому році.

10. Які показники треба використовувати, визначаючи потребу в оборотних коштах економічним методом?

1. Середні залишки вартості оборотних коштів на початок планового року.
2. Зміни в обсязі виробництва продукції.
3. Розмір «виробничого» нормативу.
4. Розмір «невиробничого» нормативу.

Рекомендована література: [3, 4, 7, 8, 12, 39]

ТЕМА 7. КРЕДИТУВАННЯ ПІДПРИЄМСТВ

СЕМІНАРСЬКЕ ЗАНЯТТЯ 9,10

Питання для усного опитування

1. Сутність, форми і види кредиту.
2. Банківське і небанківське кредитування підприємств.
3. Принципи банківського кредитування.
4. Етапи банківського кредитування.
5. Лізинговий кредит в Україні.

Теми доповідей

1. Принципи та умови короткострокового банківського кредитування суб'єктів господарювання.
2. Контроль банку за дотриманням умов кредитного договору та ефективним використанням кредиту позичальником.
3. Основні показники оцінки кредитоспроможності підприємства.

Завдання для тестування з теми

1. Комерційним кредитом називається:

- 1) Кредит будь-яким підприємствам для проведення торговельних операцій.
- 2) Будь-який кредит.
- 3) Банківський кредит комерційним підприємствам.
- 4) Кредит продавця покупцю у вигляді відстрочки платежу.

2. Основними принципами кредитування є:

- 1) терміновість, повернення, забезпеченість, універсальність;
- 2) забезпеченість, терміновість, повернення, платність, цільове використання;
- 3) контроль, самоокупність, рентабельність;
- 4) повернення, платність, універсальність, обов'язковість.

3. Лізинговий кредит – це:

- 1) Надання суб'єктам господарювання один одному матеріальних цінностей на умовах оренди.
- 2) Надання суб'єктам господарювання один одному відстрочки платежів за товарно-матеріальні цінності.
- 3) Надання суб'єктам господарювання один одному кредиту у вигляді відстрочки

4. Яка форма кредитування здійснюється шляхом списання банком коштів по рахунку клієнта понад залишок коштів на його рахунку?

- 1) Акцептний кредит.
- 2) Факторинг.
- 3) Форфейтинг.
- 4) Овердрафт.

5. З точки зору кредитних відносин овердрафт – це:

- 1) Списання банком коштів з рахунку клієнта понад залишок коштів на його рахунку.
- 2) Система захисту від кредитних ризиків шляхом об'єднання кредитних ресурсів декількох банків.
- 3) Відмова банку клієнту у наданні кредиту в зв'язку з його неплатоспроможністю.

6. Що таке кредитоспроможність?

- 1) Здатність позичальника у повному обсязі та в узгоджений строк розраховуватися по боргових зобов'язаннях.
- 2) Здатність кредитора у повному обсязі та в узгоджений строк надати кредит позичальнику.
- 3) Здатність кредитора у повному обсязі погасити свої зобов'язання перед клієнтами.

7. Який вид банківського кредиту надається під заставу, як правило, на тривалий термін?

- 1) Овердрафт.
- 2) Ламбардний.
- 3) Бланковий.
- 4) Іпотечний.

8. Яким терміном визначається плата за використання позикових коштів?

- 1) Дивіденди.
- 2) Роялті.
- 3) Проценти.
- 4) Дисконт.

9. Потреба в короткостроковому банківському кредиті насамперед зумовлена:

- 1) недостатністю власних та інших сталих джерел обігові коштів;
- 2) збільшенням обсягів діяльності;
- 3) збитковістю господарсько-фінансової діяльності;
- 4) неплатоспроможністю підприємства.

10. Забезпеченням короткострокового банківського кредиту можуть виступати:

- 1) гарантія, поручительство;
- 2) товарно-матеріальні цінності та цінні папери;
- 3) основні засоби підприємства;
- 4) всі види забезпечення, перераховані в попередніх пунктах (не заборонені чинним законодавством).

Рекомендована література: [1, 3, 4, 7, 8, 28, 35]

ТЕМА 8. ФІНАНСОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВІДТВОРЕННЯ ОСНОВНИХ ФОНДІВ

СЕМІНАРСЬКЕ ЗАНЯТТЯ 11

Питання для усного опитування

1. Поняття основних фондів (засобів).
2. Оцінка основних фондів.

3. Класифікація основних фондів залежно від участі у процесі виробництва.
4. Показники, які характеризують стан основних фондів.
5. Показники ефективності використання основних фондів.
6. Сутність амортизації основних фондів.
7. Амортизація нематеріальних активів.
8. Сутність капітальних вкладень
9. Суть підрядного і господарського способу будівництва.
10. Фінансування ремонту основних фондів.

Теми доповідей

1. Порядок оформлення відкриття фінансування капітальних вкладень підприємствами в банку.
2. Порядок фінансування і кредитування капітальних вкладень.
3. Розрахунки за виконані роботи в капітальному будівництві.
4. Суть методів нарахування амортизації: прямолінійного, зменшення залишкової вартості, прискореного зменшення залишкової вартості, кумулятивного, виробничого.

Завдання для тестування з теми

Питання №1. Основні виробничі фонди підприємства – це ...

1. сукупність засобів праці, які протягом тривалого періоду функціонують у сфері виробництва у незмінній формі й переносять свою вартість на вартість виготовленого продукту частинами в міру зносу;
2. матеріальні й грошові засоби, які знаходяться в розпорядженні підприємства з метою забезпечення функціонування процесу виробництва й обігу;
3. сукупність предметів праці, які приймають участь в процесі виробництва, втрачають свою натуральну форму і переносять всю свою вартість на вартість виготовленого продукту протягом одного виробничого циклу;
4. грошові кошти, що авансовані в оборотні виробничі фонди і фонди обігу для забезпечення безперервного процесу виробництва та реалізації продукції.

2. Відтворення основних фондів – це ...

1. процес перенесення вартості основних фондів на вартість виробленої продукції;
2. процес безперервного відновлення основних виробничих фондів;
3. купівля основних засобів;
4. вірної відповіді немає.

3. В залежності від моменту проведення оцінки ОФ підприємства оцінюються за ...

1. повною вартістю;
2. початковою вартістю;
3. залишковою вартістю;
4. відновною вартістю.

4. Фондовіддача – це відношення ...

1. вартості виробленої продукції до вартості основних виробничих фондів;
2. вартості реалізованої продукції до середніх залишків оборотних засобів;
3. середніх залишків оборотних засобів до вартості реалізованої продукції;
4. вартості основних виробничих фондів до вартості виробленої продукції.

5. Сума амортизаційних відрахувань за податковим методом нарахування амортизації залежить від ...

1. вартості основних фондів;
2. норм амортизації;
3. кількості років експлуатації;
4. дати введення в експлуатацію.

6. Капітальні вкладення – це ...

- а) витрати на введення нових ОФ;
- б) витрати на купівлю та встановлення ОФ;
- в) витрати на ліквідацію ОФ;
- г) витрати на створення нових, реконструкцію, технічне переозброєння і розширення діючих фондів.

7. Основні фонди підприємства розподіляються на ...

- 1. основні виробничі фонди;
- 2. невиробничі фонди;
- 3. фонди обігу;
- 4. оборотні виробничі фонди.

8. В залежності від результатів процесу відтворення розрізняють відтворення основних фондів ...

- 1. повне, просте;
- 2. просте, розширене;
- 3. повне, часткове;
- 4. повне, розширене.

9. З огляду на стан ОФ оцінюються за ...

- а) повною вартістю;
- б) початковою вартістю;
- в) залишковою вартістю;
- г) відновною вартістю.

10. Фондомісткість – це відношення ...

- 1. вартості виробленої продукції до вартості основних виробничих фондів;
- 2. вартості реалізованої продукції до середніх залишків оборотних засобів;
- 3. середніх залишків оборотних засобів до вартості реалізованої продукції;
- 4. вартості основних виробничих фондів до вартості виробленої продукції.

Рекомендована література: [1, 3, 4, 7, 8, 15, 19, 20]

ТЕМА 9. ОЦІНЮВАННЯ ФІНАНСОВОГО СТАНУ ПІДПРИЄМСТВА**СЕМІНАРСЬКЕ ЗАНЯТТЯ 12,13****Питання для усного опитування**

- 1. Інформаційне забезпечення та методи оцінки фінансового стану підприємств.
- 2. Оцінка майнового стану підприємства.
- 3. Оцінка фінансової стійкості підприємства.
- 4. Оцінка ліквідності та платоспроможності підприємства.
- 5. Оцінка прибутковості підприємства.
- 6. Оцінка ділової активності підприємства.

Теми доповідей

- 1. Значення і завдання оцінки фінансової діяльності промислового підприємства.
- 2. Особливості аналізу фінансової стійкості підприємств різних видів економічної діяльності.
- 3. Аналіз руху грошових коштів на підприємстві.
- 4. Методи аналізу фінансового стану підприємства.

Завдання для тестування з теми

1. Прийоми аналізу фінансового стану підприємства — це...

1. Аналіз відносних показників.
2. Факторний аналіз.
3. Аналіз платоспроможності.
4. Аналіз кредитоспроможності.
6. Порівняльний аналіз.

2. До моделей фінансового аналізу належать...

1. Кореляційний аналіз.
2. Дескриптивний.
3. Індексний.
4. Предикативний.
5. Нормативний.

3. Які показники належать до групи показників ліквідності та платоспроможності?

1. Маневреність власних оборотних коштів.
2. Коефіцієнт концентрації залученого капіталу.
3. Частка виробничих запасів у активах.
4. Заборгованість кредиторам.
5. Коефіцієнт покриття запасів.

4. Як саме визначається коефіцієнт співвідношення позикових та власних коштів?

1. Відношення позикових коштів до власних.
2. Відношення власних коштів до позикових.
3. Відношення позикових довгострокових коштів до власних.
4. Відношення власних оборотних коштів до залучених.
5. Відношення власних і довгострокових залучених коштів до позикових.

5. До якої групи показників належать показник маневреності власного капіталу?

1. До показників прибутковості.
2. До показників фінансової стійкості.
3. До показників ліквідності.
4. До показників майнового стану.
5. До показників ділової активності підприємства.

6. Які показники характеризують майновий стан підприємства?

1. Коефіцієнт зносу основних засобів.
2. Головний показник прибутковості.
3. Коефіцієнт покриття запасів.
4. Коефіцієнт критичної оцінки.
5. Сума господарських коштів, яка є в розпорядженні підприємства.

7. Коефіцієнт автономії (незалежності) визначається як відношення:

1. $\frac{\text{Позикові кошти}}{\text{Власні кошти}}$
2. $\frac{\text{Продаж}}{\text{Матеріальні запаси}}$
3. $\frac{\text{Власні кошти}}{\text{Майно підприємства}}$
4. $\frac{\text{Поточні пасиви}}{\text{Зобов'язання акціонерам}}$

8. Яке нормативно достатнє значення застосовують для показника абсолютної ліквідності підприємства?

1. Більше 0,1.
2. Більше 0,2.
3. Більше 0,7- 0,8.
4. Більше 2 – 2,5.
5. Менше 0,2.

9. Коефіцієнт загального покриття балансу визначається як відношення...

1. Грошових засобів, дебіторської заборгованості, виробничих запасів, готової продукції та інших оборотних активів до поточних зобов'язань.
2. Грошових засобів до поточних зобов'язань.
3. Дебіторської заборгованості, виробничих запасів, готової продукції до поточних зобов'язань.
4. Вірної відповіді немає.

10. Коефіцієнт абсолютної ліквідності визначається як відношення

1. Грошових засобів, розрахунків до поточних зобов'язань
2. Грошових засобів та ліквідних цінних паперів до поточних зобов'язань підприємства.
3. Вірної відповіді немає.
4. Оборотних активів до поточних зобов'язань підприємства.

Рекомендована література: [3, 4, 9, 10, 13, 13]

ТЕМА 10. ФІНАНСОВЕ ПЛАНУВАННЯ НА ПІДПРИЄМСТВАХ

СЕМІНАРСЬКЕ ЗАНЯТТЯ 14

Питання для усного опитування

1. Поняття та завдання фінансового планування на підприємстві.
2. Поняття та необхідність фінансової стратегії підприємства.
3. Методи фінансового планування.
4. Фінансове планування державних підприємств.
5. Бізнес – план підприємства.

Теми доповідей

1. Фінансове планування на підприємстві та його роль в ринкових умовах господарювання.
2. Фінансовий аспект складання бізнес-планів підприємств.
3. Застосування методів фінансового планування в умовах ринку.

Завдання для тестування з теми

1. Фінансове планування – це:

- 1) Процес визначення величини фінансових ресурсів за джерелами їх формування.
- 2) Процес визначення величини власного капіталу і напрямів його використання.
- 3) Процес економічно обгрунтованого ресурсного забезпечення виконання плану економічного та соціального розвитку підприємства.
- 4) Складова розробки бізнес-плану підприємства.

2. Фінансовий план суб'єктів господарювання – це:

- 1) Норми та нормативи.

- 2) Баланс доходів та видатків.
- 3) Доходи суб'єктів та їх структура.

3. Об'єктами фінансового планування є:

- 1) Фінансові ресурси, що утворюються в процесі розподілу та перерозподілу ВВП.
- 2) Грошові кошти, які формуються в процесі перерозподілу національного доходу.
- 3) Ресурси, які формуються за рахунок розподілу національного багатства.

4. Знайти невірну відповідь. Платіжний календар – це:

- 1) Стратегічний фінансовий план, головною метою якого є прогнозування фінансового стану підприємства за певний період.
- 2) Оперативний фінансовий план, головною метою складання якого є прогнозування фінансового стану підприємства на певну дату.
- 3) План доходів та витрат підприємства.

5. Основним методом планування діяльності підприємства є:

- 1) Балансовий;
- 2) Нормативний;
- 3) Сітьовий;
- 4) Економіко-математичний.

6. За часом планування діяльності підприємства поділяється на:

- 1) Стратегічне, довгострокове, короткострокове;
- 2) Стратегічне, тактичне, оперативне;
- 3) Середньострокове, короткострокове;
- 4) За методами планування – балансове, нормативне, програмно-цільове.

7. До принципів планування діяльності підприємства належить:

- 1) Дефективність;
- 2) Органічне єднання планів підприємства та його підрозділів;
- 3) Безперервність та гнучкість;
- 4) Виділення пріоритетів.

8. Бізнес-план – це:

- 1) Документ, який дозволяє підприємцю прийняти обгрунтоване рішення;
- 2) Техніко-економічне обгрунтування діяльності підприємства в ринкових умовах;
- 3) План, оформлений у документах, цифрах, графіках, зразках нового товару (послуг);
- 4) Документ, який включає всі основні сфери діяльності підприємства у ринкових умовах; виробничі, комерційні та соціальні проблеми та не має законодавчого характеру.

9. Завдання оперативно-виробничого планування:

- 1) Деталізація та розподіл виробничої програми та інших показників плану за часом їх виконання;
- 2) конкретизація та доведення завдань до цехів, ділянок і робочих місць з вказівкою строків виконання завдань;
- 3) Забезпечення робочих місць сировиною, матеріалами, інструментом та іншими видами матеріальних ресурсів;
- 4) Складання графіків руху предметів праці за часом та в просторі з доведенням їх до виконавців.

10. Критерії оцінки ефективності оперативно-виробничого планування:

- 1) Ритмічна робота колективу та рівномірний випуск продукції;
- 2) Рівень використання засобів виробництва та робочої сили;
- 3) Мінімальна тривалість виробничого циклу;

4) Зростання продуктивності праці.

Рекомендована література: [3, 7, 8, 11]

ТЕМА 11. ФІНАНСОВА САНАЦІЯ ПІДПРИЄМСТВ

СЕМІНАРСЬКЕ ЗАНЯТТЯ 15

Питання для усного опитування

1. Поняття фінансової кризи на підприємстві та її етапи.
2. Фактори, які спричиняють виникнення фінансової кризи.
3. Методи прогнозування банкрутства підприємства.
3. Порядок проведення фінансової санації підприємства.
4. Процедура визначення боржника банкрутом та його ліквідація.
5. Види реструктуризації підприємств.

Теми доповідей

1. Державна підтримка фінансової санації підприємств.
2. Здійснення санаційного аудиту на підприємстві.
3. Приховане та фіктивне банкрутство в сучасних умовах економічного розвитку України.
4. Зарубіжний досвід фінансового оздоровлення підприємств.

Завдання для тестування з теми

1. Форми (види) кризи:

- 1) Зовнішня і внутрішня;
- 2) Стратегічна, криза «успіху», неплатоспроможності;
- 3) Криза ліквідності, криза фінансування, криза прибутковості, стратегічна криза;
- 4) Криза платоспроможності та ліквідності.

2. Процес фінансового оздоровлення починається із:

- 1) Виявлення та аналізу причин фінансової кризи.
- 2) Визначення цілей санації.
- 3) Проекту санації.
- 4) Бізнес-плану санації.

3. Що необхідно розуміти під поняттям —санація підприємства?!

- 1) Систему заходів щодо фінансового оздоровлення підприємства, спрямовану на запобігання його банкрутства та ліквідації
- 2) Зміну основного виду діяльності підприємства.
- 3) Перегляд власниками кадрової політики на підприємстві.
- 4) Систему заходів щодо широкомасштабного оновлення ресурсного потенціалу підприємства.

4. Система санаційних заходів розробляється на основі:

- 1) Стратегії санації.
- 2) Програми санації.
- 3) Бізнес-плану санації.
- 4) Реалізації плану санації.

5. Основна вимога до підприємств, що підлягають реструктуризації:

- 1) Підприємство повинно мати складну організаційну структуру.

- 2) Продукція підприємства має відповідати платоспроможному попиту.
- 3) Кризовий стан підприємства.
- 4) Відсутність власних обігових коштів.

6. Реструктуризація підприємства має бути спрямована насамперед на ...

- 1) Відновлення конкурентоспроможності продукції.
- 2) Підвищення конкурентоспроможності продукції.
- 3) Вихід підприємства на нові ринки збуту продукції.
- 4) Підвищення конкурентоспроможності підприємства.

7. Проведення реструктуризації підприємства можливе шляхом...

- 1) Об'єднання підприємств зі створенням нової юридичної особи.
- 2) Створення холдингової компанії на базі дочірніх підприємств.
- 3) Перепрофілювання підприємства.
- 4) Усі відповіді правильні.

8. План санації складається з:

- 1) вступу та чотирьох розділів;
- 2) вступу та п'яти розділів;
- 3) вступу, п'яти розділів, закінчення.

9. Модель санації підприємства складається з таких основних блоків:

- 1) ідентифікація симптомів кризи, аналіз причин кризи та оцінка можливостей їх усунення, вибір санаційних заходів;
- 2) визначення цілей санації, управління санацією, досягнення цілей санації;
- 3) правильна відповідь відсутня.

10. Фінансово-економічні заходи – це:

- 1) заходи, які вдосконалюють організаційну структуру підприємства, звільнюючи підприємства від непродуктивних виробничих структур та поліпшують виробничі відносини між членами трудового колективу;
- 2) заходи, які відображають фінансові відносини, що виникають у процесі використання внутрішніх і зовнішніх фінансових джерел оздоровлення підприємства і мобілізації;
- 3) заходи, які спрямовані на фінансування системи перепідготовки кадрів, пошук та створення нових робочих місць, додаткові соціальні виплати;
- 4) заходи, які пов'язані з модернізацією та оновленням виробничих фондів зі зменшенням простоїв і підвищенням ритмічності виробництва, скороченням технологічного часу, покращанням якості продукції та зниженням її собівартості, удосконаленням асортименту продукції.

Рекомендована література: [1, 3, 6, 16, 31]

4.ТЕМАТИКА ЗАВДАНЬ ДЛЯ ПОГЛИБЛЕНОГО ВИВЧЕННЯ КУРСУ

Контрольні питання з навчальної дисципліни:

1. Що ви розумієте під фінансами підприємств?
2. Поясніть, яку роль відіграють фінанси підприємств у структурі фінансових відносин суспільства?
3. Дайте характеристику основних функцій фінансів підприємств.
4. Охарактеризуйте поняття: грошові кошти, грошові фонди, фінансові ресурси підприємства.
5. Дайте характеристику класифікації фінансових ресурсів підприємства.
6. Назвіть й поясніть суть основних принципів організації фінансів підприємств.
7. Дайте визначення основам організації фінансів підприємств.
8. Що означають категорії: саморегулювання, самоокупність та самофінансування?
9. Від яких факторів залежить організація фінансів підприємств?
10. Хто виконує фінансову роботу на підприємстві?
11. Дайте характеристику змісту фінансової роботи на підприємстві?
12. Які основні цілі та завдання фінансової діяльності підприємства?
13. Розкрийте суть і складові фінансового механізму підприємства.
14. Охарактеризуйте операції з векселями.
15. Охарактеризуйте розрахунки за допомогою акредитивів.
16. Охарактеризуйте розрахунки платіжними вимогами-дорученнями.
17. Які існують форми безготівкових розрахунків?
18. Організація і сфера застосування розрахунків чеками.
19. Дайте характеристику грошових розрахунків підприємств.
20. Види санкцій за порушення розрахунково-платіжної дисципліни.
21. В якому випадку застосовуються розрахунки платіжними вимогами?
22. Які способи безготівкових розрахунків Ви знаєте?
23. Які документи необхідно пред'явити підприємству в банк для відкриття поточного рахунку?
24. Назвіть види банківських рахунків в національній валюті.
25. Назвіть види банківських рахунків в іноземній валюті.
26. Дайте визначення грошовим надходженням підприємства.
27. Наведіть приклади вхідних і вихідних грошових потоків.
28. Наведіть приклади внутрішніх і зовнішніх грошових потоків. 4. Дайте визначення операційної, інвестиційної і фінансової діяльності підприємства
29. Суть звичайної діяльності підприємства і надзвичайної події чи операції.
30. Наведіть приклади вхідних і вихідних грошових потоків від операційної діяльності.
31. Наведіть приклади вхідних і вихідних грошових потоків від інвестиційної діяльності.
32. Наведіть приклади вхідних і вихідних грошових потоків від фінансової діяльності.
33. Що таке еквіваленти грошових коштів?
34. Які існують розбіжності при визначенні доходу (виручки) від реалізації згідно податкового і бухгалтерського обліку?
35. Дайте визначення виручки від реалізації продукції.
36. Які фактори виявляють вплив на обсяг виручки від реалізації продукції?
37. Назвіть класифікацію цін залежно від видів економічної діяльності.
38. Дайте визначення фіксованим, регульованим, вільним, індикативним цінам.
39. Назвіть складові оптової ціни підприємства або ціни виробника.
40. Структура відпускної ціни.
41. Назвіть схему формування роздрібною ціни.
42. Вплив стану розрахункової дисципліни на обсяг виручки від реалізації.
43. Як визначити залежність грошових надходжень підприємства від обсягу реалізації продукції і зміни суми дебіторської заборгованості? Які для цього використовують показники?

44. Назвіть методи планування виручки від реалізації.
45. Суть методу прямого рахунку планування виручки від реалізації.
46. Суть укрупненого методу планування виручки від реалізації.
47. Дайте визначення сутності прибутку. Які Ви знаєте показники прибутку?
48. Що таке дохід підприємства? Наведіть приклади доходів підприємства від операційної діяльності.
49. Наведіть приклади доходів підприємства від участі в капіталі та інших фінансових доходів.
50. Що таке витрати підприємства та які Ви знаєте види витрат згідно положень (стандартів) бухгалтерського обліку?
51. Як визначити прибуток підприємства від усіх видів діяльності до оподаткування за даними форми №2 “Звіт про фінансові результати”.
52. Як визначити прибуток від операційної діяльності, прибуток від участі в капіталі, прибуток від інших фінансових доходів, прибуток від іншої фінансової діяльності за даними форми №2 “Звіт про фінансові результати”.
53. Як визначається прибуток від реалізації продукції (основної діяльності)?
54. Які Ви знаєте методи планування прибутку від реалізації продукції?
55. Суть методу прямого рахунку планування прибутку від реалізації.
56. Планування прибутку від реалізації за укрупненим методом прямого рахунку.
57. Планування прибутку від реалізації продукції на основі показника витрат на гривню продукції.
58. В чому заключається сутність економічного (аналітичного) методу планування прибутку?
59. Поняття рентабельності та показники, які її характеризують.
60. Як визначити рентабельність продукції і рентабельність підприємства (капіталу)? Назвіть нормативно достатні значення цих показників.
61. За якою схемою розподіляється і використовується прибуток підприємства?
62. Розкрийте напрями використання резервного фонду, фонду розвитку підприємства, фонду соціального розвитку, фонду матеріального заохочення.
63. Дайте визначення сутності оборотних активів, назвіть їх склад і структуру.
64. Що розуміють під поняттям організації оборотних активів?
65. Назвіть класифікацію оборотних коштів залежно від участі в кругообігу, від методів планування та джерел формування.
66. Поняття нормованих і ненормованих оборотних активів.
67. Поняття оборотних виробничих фондів і фондів обігу.
68. Поняття власних, позикових і залучених оборотних активів.
69. Нормування оборотних активів, поняття норми і нормативу.
70. Розрахунок нормативу власних оборотних активів на сировину, основні матеріали та напівфабрикати.
71. Як розраховується поточний (складський) запас?
72. Поняття страхового запасу та його розрахунок.
73. Поняття транспортного запасу та його розрахунок.
74. Поняття технологічного запасу та його розрахунок.
75. Розрахунок нормативу власних оборотних активів на запаси палива.
76. Розрахунок власних оборотних активів на допоміжні матеріали.
77. Розрахунок власних оборотних активів на запаси тари.
78. Розрахунок нормативу власних оборотних активів на запасні частини для ремонту.
79. Розрахунок нормативу власних оборотних активів на запаси малоцінних і швидкозношуваних предметів.
80. Розрахунок нормативу власних оборотних активів на незавершене виробництво.

81. Розрахунок нормативу власних оборотних активів на запаси готової продукції.
82. Розрахунок нормативу власних оборотних активів на витрати майбутніх періодів.
83. Розрахунок нормативу власних оборотних активів економічним методом.
84. Назвіть показники використання оборотних активів і наведіть їх розрахунок.
85. Як визначити суму вивільнених (додатково залучених) оборотних коштів в результаті прискорення (уповільнення) оборотності.
86. Які Ви знаєте методи нарахування амортизації?
87. Сутність методу нарахування амортизації за податковим законодавством.
88. На які групи діляться ОВФ для нарахування амортизації за податковим законодавством?
89. Як визначається сума амортизаційних відрахувань за податковим законодавством?
90. Квартальні норми амортизації за групами ОВФ за податковим законодавством.
91. Як визначається балансова вартість відповідної групи ОВФ на початок звітного періоду за податковим законодавством.
92. Поняття індексації основних фондів і нематеріальних активів.
93. До якого терміну нараховується амортизація груп основних фондів за податковим законодавством?
94. Амортизація нематеріальних активів.
95. Сутність капітальних вкладень
96. Назвіть джерела фінансування капітальних вкладень.
97. Суть підрядного і господарського способу будівництва.
98. Що таке фінансова криза на підприємстві?
99. Назвіть основні фактори, які спричиняють виникнення фінансової кризи на підприємстві.
100. Розкрийте економічну сутність та мету санації підприємства.
101. Хто виступає зовнішніми санаторами підприємства?
102. В чому полягає суть стратегії фінансової санації?
103. Які основні заходи застосовують для проведення фінансової санації підприємства?
104. Які процедури можуть бути вжиті до боржника на ухвалу господарського суду?
105. Дайте характеристику основних фінансових джерел санації підприємства.

Рекомендована література

Основна

1. Азаренкова Г.М. Фінанси підприємств: навч. посібн. для самост. вивчення дисципліни / Г.М. Азаренкова, Т.М. Журавель, Р.М. Михайленко. – 3-тє вид., випр. і доп. – К.: Знання-Прес, 2012. – 299 с.
2. Базілінська О.Я. Фінансовий аналіз: теорія та практика. Навч. посіб. — К.: Центр учбової літератури, 2009. — 328 с.
3. Бедринець М.Д., Довгань Л.П. Фінанси підприємств [текст] навч. посіб. /М.Д.Бедринець, Л.П.Довгань. – К.: Центр учбової літератури, 2018. -292с.
4. Бедринець М.Д., Довгань Л.П., Ліснічук О.А. Фінансова діагностика [текст] навч. посіб. – Ірпінь:УДФСУ, 2021. – 290 с.
5. Бондар М. І. Звітність підприємства : навч. посіб. / М. І. Бондар. – К. : ЦУЛ, 2015. – 570с.
6. Карпунь І. Н. Санація підприємств : навч. посіб. / І. Н. Карпунь. – К. : Ліра-К, 2015. – 448 с.
7. Фінанси підприємств: [навч.посіб.] / Аранчій В.І., Чумак В.Д., Бражник Л.В. – 2-ге вид., розшир. та доповн. – Полтава: РВ ПДАА, 2018. -350с.
8. Фінанси підприємств. Підручник / О.Б.Курило, Л.П.Бондаренко, О.Й Вівчар, О.М.Чубка - К.: Видавничий дім «Кондор», 2020. — 340 с.

Допоміжна

9. Василенко Ю. М. Фінансова стійкість підприємства та шляхи її забезпечення / Ю. М. Василенко // Економіка. Фінанси. Право. - 2015. - № 1. - С. 21-25.78
10. Вергун, Антоніна Миколаївна; Савченко, Марина Миколаївна; Тарасенко, І. О. Діагностика рівня фінансово-економічної безпеки підприємства.// Международный научный журнал, - 2015 р., №2.
11. Головка, О.Г.; Тараскина, А.С. Удосконалення оцінки та прогнозування фінансової стійкості підприємства в сучасних умовах господарювання. // О.Г. Головка, А.С. Тараскина / Вісник Житомирського державного технологічного університету. Серія: Економічні науки, 2015, №1 (59) Ч. 2.
12. Гудзь, О. Є. Діагностика та управління фінансовим потенціалом підприємства. // О. Є. Гудзь / Облік і фінанси, 2015 р., №1 С.71-76.
13. Кривов'язюк І. В. Економічна діагностика. 2-ге вид. [текст]: навч. посіб. / І. В. Кривов'язюк. – К.: Центр учбової літератури, 2017. – 456 с

13. Кириченко, О. П.; Дранко, С. В. Методи та моделі діагностики ймовірності банкрутства підприємства.// О. П. Кириченко, С. В. Дранко /«Young Scientist» • № 2 (29) • february, 2016
14. Петренко Н.І. Методика аудиту фінансової звітності та шляхи її удосконалення. // Н.І. Петренко/ Вісник Житомирського державного технологічного університету. Серія: Економічні науки – 2016 р. № 1 (51).

Інформаційні ресурси Інтернет

15. Верховна Рада України. URL: <http://www.zakon.rada.gov.ua>.
16. Господарський кодекс України: Закон України від 16.01.2003 № 436-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15>.
17. Державна казначейська служба. URL: <http://www.treasury.gov.ua/ua>
18. Державна комісія з цінних паперів та фондового ринку. URL: <http://www.ssmc.gov.ua>.
19. Державна служба статистики України - www.ukrstat.gov.ua
20. Інформаційний ресурс «Smida» - www.smida.gov.ua
21. Кабінет Міністрів України URL: <https://www.kmu.gov.ua/npasearch>.
22. Міністерство економічного розвитку, торгівлі та сільського господарства України. URL: <http://www.me.gov.ua>
23. Міністерство фінансів України. URL: <http://www.minfin.gov.ua>
24. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua>
25. Національний інститут стратегічних досліджень. URL: <http://www.niss.gov.ua>
26. Офіційний сайт Державної служби фінансового моніторингу України. URL: http://www.sdfm.gov.ua/articles.php?cat_id=69&lang=uk (дата звернення: 03.01.2019).
27. Офіційний веб -сайт Міжнародного рейтингового агентства Standard&Poor's URL: <http://www.standardandpoors.com>.
28. Офіційний сайт Національного банку України. URL: <http://www.bank.gov.ua>
29. Офіційний сайт Рахункової палати України URL: <https://rp.gov.ua/home/>
30. Рейтинги держави Україна - кредитні рейтинги. URL: <http://ru.tradingeconomics.com/ukraine/rating>.

Міжнародні видання

31. Blankart C.B. Öffentliche Finanzen in der Demokratie: Eine Einführung in die Finanzwissenschaft. Verlag Franz Vahlen: München, 1998. S.393
32. Brauning M. The Budget Deficit, Public Debt, and Endogenous Growth / Michael Brauning // Journal of Public Economic Theory. - 2005. - Vol. 7. - No. 5. - P. 827-840. DOI: 10.1111/j.1467-9779.2005.00247.x
33. Fischer Stanley. Growth, Macroeconomics, and Development / Stanley Fischer // NBER Macroeconomics Annual. - 1991.- Vol. 6. - Pp. 329-379. DOI: /10.1086/654175
34. Keynes J.M. The General Theory of Employment, Interest and Money (1936) URL : <https://www.marxists.org/reference/subject/economics/keynes/general-theory>.
35. Masgrave R.A. The Theory of Public Finance / R.A.Masgrave. –New York : McGraw HillBook Co., 1959. 628 p
36. Stiglitz J. Information and the change in the paradigm in economics / J. Stiglitz // The American Economic Review. –2002. –No3. –Vol. 92
37. J. Pinto, CFA, E. Henry, CFA, J. D. Stowe, CFA and T. R. Robinson, CFA (2007), Equity Asset Valuation, 2nd ed, John Wiley & Sons, New Jersey, USA.
38. Yerofieieva, T.A. (2007), "Approaches to valuation: problems of using, Ekonomichni nauky, vol. 68, pp. 25— 30.
39. Holodets, B.M. (2001), Competitiveness of the enterprise: approaches to the criteria, evaluation methods, Marketinh v Rossii i za rubezhom, № 6, vol. 36, pp. 35— 38.